

Журналові «Мовознавство» виповнилося 50 років

Цього року минає 50 років від часу виходу в світ першого номера журналу «Мовознавство» (1967 р.) — науково-теоретичного видання Інституту мовознавства імені О.О. Потебні НАН України та (з 2001 р.) Українського мовно-інформаційного фонду НАН України (виходить у Києві з періодичністю 6 номерів на рік; у 1994–2000 рр. журнал був друкованим органом, спільним з Інститутом української мови НАН України). Попередником журналу було періодичне видання Інституту мовознавства під такою самою назвою, що виходило з 1934 р. (за шість років його існування опубліковано 16 номерів).

У журналі висвітлюються проблеми загального мовознавства (історія мовознавства, мовознавчі напрями і школи, методи дослідження мови, походження і розвиток мови, мова і мислення, мова і суспільство, мова і культура, мова і політика, міжмовні контакти та ін.), слов'янського мовознавства (становлення і розвиток слов'янських мов, мовна прабацьківщина слов'ян, контакти слов'янських мов та ін.), балтійського (зокрема, балто-слов'янські мовні контакти), германського, романського, тюркського, фіно-угорського мовознавства та ін. Провідне місце в тематиці журналу посідають студії про українську мову — її походження та історію, структуру, функціонування, її діалекти, контакти з іншими мовами, насамперед із сусідніми слов'янськими, історію її досліджень. Після надання українській мові статусу державної мови України журнал регулярно здійснює аналіз різних аспектів мовної ситуації та мовної політики в країні, виступає з конкретними рекомендаціями в цій сфері. Окремі тематичні номери журналу були присвячені визначним ювілейним датам у житті НАН України та Інституту мовознавства, видатним українським мовознавцям (Л.А. Булаховському, О.С. Мельничукові, В.М. Русанівському та ін.); до чергового Міжнародного з'їзду славістів (один раз на п'ять років) друкуються доповіді делегації українських мовознавців.

У журналі друкуються праці не тільки вітчизняних, а й багатьох провідних зарубіжних мовознавців — з різних європейських країн, насамперед слов'янських, США, Канади. Публікуються маловідомі розвідки

мовознавців минулого, у тому числі виявлені архівні матеріали, праці українців, незаслужено забутих і вилучених з наукового життя в часи тоталітаризму.

Журнал рецензує та анотує найважливіші нові українські й зарубіжні лінгвістичні видання, висвітлює основні події мовознавчого життя в Україні та за її межами. Публікується тематика чергового Міжнародного з'їзду славістів. Щороку подається перелік тем кандидатських і докторських дисертацій з мовознавства, затверджених науковою координаційною радою при Інституті мовознавства.

До редколегії журналу входять провідні вітчизняні та зарубіжні мовознавці. Її в різний час очолювали І.К. Білодід (був голодним редактором у 1967—1982 рр., заступник — М.М. Пилинський), В.М. Русанівський (1982—1989 рр., заступники А.П. Грищенко і М.М. Пилинський), О.С. Мельничук (1989—1993 рр., заступник Й.Ф. Андерш, пізніше О.О. Тараненко), В.М. Русанівський (1994—2007 рр., заступник О.О. Тараненко, а з 2001 р. також В.А. Широков), В.Г. Скляренко (з 2007 р., заступники О.О. Тараненко і В.А. Широков).

Докладніше про історію та видавничу діяльність журналу можна дізнатися на сторінках ювілейного видання «Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України — 75 (1930–2005) : Матеріали до історії» (К., 2005). Журнал має власний сайт в інтернеті: <http://www.movoznavstvo.org.ua/>. Видання представлено також на сайті тематичного інтернет-навігатора (періодичні видання: журнали) Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України:

<http://www.nbu.gov.ua/webnavigator/magazine>